

Stichting Amani ya Congo**Jaarverslag 2019****Basisgegevens**

Het doel van de stichting Amani ya Congo is:

- * het verspreiden van informatie over de politieke en humanitaire situatie in Centraal Afrika, in het bijzonder de Democratische Republiek Congo (DRC), Rwanda en Oeganda;
- * het beïnvloeden van het overheidsbeleid in Nederland en de EU ten gunste van de bevolking in die landen;
- * het bijdragen aan de verbetering van de levenssituatie van de lokale bevolking aldaar, en voorts alles wat daarmee in de meest uitgebreide zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn

Het bestuur van de Stichting Amani ya Congo is als volgt samengesteld:

Leen van den Berg	voorzitter
vacature	secretaris (waargenomen door de penningmeester)
Nico Dekker	penningmeester
Yesu Kitenge II	lid

De activiteiten om de doelstelling van de stichting te verwezenlijken worden uitgevoerd door een werkgroep die bekend staat onder de naam: Werkgroep Congo-Ned.

Coördinator van de werkgroep Congo-Ned is Nelly Koetsier.

Administratieve gegevens

Adres:	2 ^e Oosterparkstraat 215 II 1092 BK Amsterdam
Telefoon:	+ 31 (0) 20 6718773
Fax:	+ 31 (0) 20 4631984
e-mail	congoned@dds.nl
website	www.congoned.dds.nl
Rekeningnummer (IBAN):	NL39 INGB 0009 2633 03
	t.n.v. Stichting Amani ya Congo te Amsterdam
KvK-nummer:	3416881

De stichting Amani ya Congo is door de Belastingdienst erkend als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

II. Lotgevallen 2019

Hieronder schetsen we allereerst enkele gebeurtenissen die aan de orde geweest zijn in de Congolese en internationale pers en die van belang waren voor het werk van onze stichting.

1.

Het jaar 2019 werd bepaald door het aantreden van de nieuwe president Félix Antoine Tshisekedi als opvolger van Joseph Kabila. De uitslag van de presidentverkiezingen die in december 2018 hadden plaatsgevonden liet lang op zich wachten en is eind 2019 nog niet officieel door de kiescommissie bekend gemaakt. Maar het Constitutionele Hof heeft op basis van de hem bekende informatie op een zitting van 19 januari bekendgemaakt dat Tshisekedi de verkiezingen heeft gewonnen, daarmee bezwaren van de belangrijkste tegenkandidaat Martin Fayulu ter zijde schuivend. De nieuwe president is op 24 januari in Kinshasa beëdigd.

Volgens berichten van het Franse persbureau AFP is er sprake van een deal tussen de pro-Tshisekedi aanhangers en pro-Kabila-aanhangers. Ze kwamen overeen een politieke coalitie te vormen en een deling van de macht in een accord vast te leggen. Kabila zou daarbij bedongen hebben dat hij veel van zijn privileges mag behouden.

Félix Tshisekedi is de zoon van de eind 2018 overleden Etienne Tshisekedi, de man die jarenlang oppositie voerde tegen de dictator Mobutu en daarna twee ambtsperioden lang tegen de corrupte machthebber Joseph Kabila.

De verkiezingen voor het parlement en voor de senaat werden gewonnen door het FCC (Front Commun pour le Congo), de groep achter Joseph Kabila, wiens aanhangers ook bijna alle provincies domineren. Per saldo moet Félix Tshisekedi thans het land besturen met een regering die voor 2/3 bestaat uit leden van de FCC en voor slechts 1/3 uit leden van de CACH, de groep achter Tshisekedi. In de regering worden belangrijke ministeries, zoals Financiën en Defensie, geleid door FCC-ministers, zodat de speelruimte voor Tshisekedi om nieuw beleid in te zetten minimaal is.

Helaas zijn sommige functionarissen uit de achterban van Tshisekedi, eenmaal in de buurt van de macht gekomen, even gevoelig voor de verlokkingen van het grote geld als die uit de aanhang van Kabila. Zo wordt Tshisekedi's kabinetchef Vital Kamerhe reeds verdacht van het verduisteren van 15 miljoen dollar. Maar de financiële recherche is meer alert dan vroeger zodat zulke zaken wel voor de rechter worden gebracht.

2.

Hernieuwde aandacht kreeg tot onze tevredenheid het zogeheten Mapping Report van het VN Hoge Commissariaat voor de Mensenrechten. Het gaat om een omvangrijk (ooit breed verspreid) rapport over de misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden die in Congo zijn gepleegd in de periode 1993-2003. Daaronder valt met name de periode vanaf 1996 toen het Rwandese leger het toenmalige Zaïre binnenviel met als motief de concentraties Rwandese Hutu te vernietigen die zich in Oost-Congo hadden gevestigd na de burgeroorlog en massaslachting in Rwanda in 1994. Deze inval leidde destijds tot de val van president Mobutu en de machtsoverdracht aan Laurent Kabila, die later, in 1998, werd gevolgd door een oorlog met Rwanda en de vestiging van een jarenlang durend terreur-regime onder Rwandees toezicht (de zogeheten RCD-Goma) in de oostelijke provincies. De door de VN gedocumenteerde misdaden zoals (massa)moorden en verkrachtingen onder de Congolese burgerbevolking vormen een collectief trauma, dat niet kan worden genezen zonder een internationaal erkende rechtspleging, waartoe reeds in het Mapping Report wordt opgeroepen.

Naar aanleiding van de veroordeling door het Internationaal Staffhof van de voormalige krijgshoofd Bosco Ntaganda deed de bekende gynaecoloog Denis Mukwege een beroep op de procureur van het Staffhof het Mapping Report uit de bureaula bij de VN in New York te laten halen en over te gaan tot vervolging van de misdadigers wier daden daarin staan vermeld. De cultuur van verkrachtingen waaronder de bevolking nog steeds lijdt, en waarmee Dr Mukwege bij zijn werk nog steeds wordt geconfronteerd dateert van die gruwelijke periode. Hij kreeg tijdens een recent colloquium in Parijs steun van ondermeer Luc Herkinbrant, destijds onderzoeker in Oost-Congo namens de VN.

Intussen gaat de oorlog in Oost-Congo (met name Noord- en Zuid-Kivu en Ituri) voort, zogenaamd als conflict tussen het Congolese leger en rebelligroepen. In feite gaat het om de controle vanuit Kigali over deze regio met zijn onuitputtelijke bodemrijkdommen en als vestigingsgebied voor overvloedige Rwandese bevolking.

3.

Het land kwam internationaal vooral in het nieuws door de ebola-epidemie die woedde in Oost-Congo, met name in het gebied rond de stad Beni. De bestrijding werd vooral bemoeilijkt door de activiteit van gewapende bendes die de lokale bevolking terroriseren, kennelijk met de bedoeling deze op de vlucht te jagen. De bendes bestaan grotendeels uit boeven die steun krijgen uit de buurlanden Oeganda en Rwanda. Van het Congolese leger hebben zij niets te vrezen; in tegendeel, veel tekenen wijzen ernaar dat de moordenaars [door de bevolking aangeduid als 'égorgeurs' (slachters)] met medeweten van de legerleiding in Kinshasa steun krijgen uit de kringen van het leger.

III Firmin Yangambi eindelijk vrij!

Op 15 maart 2019 werd onze vriend mr Firmin Yangambi vrijgelaten uit de Makala gevangenis waar hij bijna 10 jaar, onschuldig, heeft opgesloten gezeten. Hij had al die tijd vastgezet met de dubieuze eer van een 'persoonlijk gevangene van de president, Joseph Kabila. Deze status maakte wellicht dat hij ondanks ferme toezeggingen uit de kring van de toenmalige oppositie (thans de politieke machtshabbers) toch pas maanden na de ambtsaanvaarding van de nieuwe president Félix Tshisekedi werd vrijgelaten: bij besluit van 14 maart werd hem presidentiële gratie verleend. In de laatste maanden van 2018 was nog dringende publicitaire actie gevoerd door confrères uit België en Duitsland, die hem net als wij tot het einde toe steunden.

Zijn medestrijder Eric Kikunda die eveneens in de Makala gevangenis zat, was in januari vrijgelaten. Naar aanleiding van de vrijlating van Yangambi publiceerden we een speciaal nummer van onze Nieuwsbrief dat op onze website is te raadplegen:

[Zie <www.congoned.dds.nl/nieuwsbrf_yangambi.html>

Yangambi woont nu weer in Kisangani waar hij bezig is zijn advocatenpraktijk weer op te starten. Zijn inzet is als voorheen sociaal gericht: er is in de samenleving veel armoede en onrecht waartegen hij zowel met juridische als politieke middelen wil strijden. Daarvoor is hij begonnen een netwerk op te bouwen in het hele land om elkaar wederzijds te steunen.

IV Activiteiten

In december ontvingen we Firmin Yangambi in Amsterdam. We hadden hem uitgenodigd om te vertellen over zijn ervaringen als gewetensgevangene en over zijn plannen voor zijn nieuwe leven in vrijheid. Op 21 december organiseerden we ontmoeting met 'oude bekenden', die zijn lotgevallen gedurende zijn gevangenschap vanuit Nederland hebben gevolgd en nu zijn vrijlating wilden meevieren. Voor zijn driedaags verblijf zorgden we voor onderdak in het Generatorhotel aan het Oosterpark in Amsterdam.

We overlegden regelmatig met Heri Njila in verband met zijn ontwikkelingsproject PAF voor de bevolking in de omgeving van Fizi in Zuid-Kivu. Hij is bezig met het werven van fondsen en materiele middelen om een container met gereedschappen en machines daarheen te sturen.

Namens onze stichting nam Nelly deel aan het landelijk Congo Overleg in Den Haag.

V Financieel verslag 2019

(bedragen in €)

Staat van Baten en Lasten

Inkomsten		Uitgaven	
Giften	700,00	Algemene kosten	209,12
		Afschrijving computer	afgeschreven
Rente Plusrekening	0,02	Reiskosten Benelux	-
		Portokosten	-
		Steun aan Firmin Yangambi	240,75
		Project Uvira	-
		----- +	
		Totaal uitgaven	449,87
		Resultaat	250,15
		----- +	
Totaal inkomsten	----- + 700,02	Totaal	----- + 700,02

Balans per 31/12/2019

Activa		Passiva	
Computer (restwaarde)	50,00	Eigen vermogen	198,55
Liquide middelen:		Verplichtingen:	
Kas (tekort)	-/- 446,02	Lening	500,00
Girorekening	1.010,03		
Spaarrekening	84,54		
	----- +		
	648,55		
	----- +		
Totaal	698,55		----- + 698,55

Toelichting**Eigen Vermogen:**

Vermogen per 31/12/2018:	-/- 51,60
Saldo 2019	250,15
	----- +
Eigen vermogen per 31/12/2019	198,55

;